

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

Збірник матеріалів Всеукраїнської
науково-практичної конференції з
міжнародною участю
(м. Харків, 28 травня 2024 року)

Харків 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ**

***Збірник матеріалів
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю***

м. Харків, 28 травня 2024 року

**Харків
ХНМУ
2024**

УДК 378.013:61(082)(477)

А43

Затверджено Вченою радою ХНМУ.

Протокол № 6 від 21 червня 2024 р.

Редакційна колегія:

В. А. Капустник, І. В. Лещина, В. В. М'ясоєдов,
Л. В. Фоміна, І. В. Корнейко, К. В. Волошко, П. Д. Перцев

А43 Актуальні питання педагогіки вищої медичної освіти : зб. матеріалів Всеукраїн. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Харків, 28 трав. 2024 р.) / ред. кол. : В. А. Капустник, І. В. Лещина, В. В. М'ясоєдов та ін. Харків : ХНМУ, 2024. 287 с.

У збірнику висвітлені питання сучасної педагогіки вищої медичної освіти, застосування кращих та інноваційних педагогічних підходів, технологій та методів, пошуку їх комбінацій для опанування теоретичних знань, практичних навичок і досягнення запланованих програмних результатів навчання, зважаючи на специфіку освітньо-професійних програм та навчального процесу здобувачів освіти медичних ЗВО.

УДК 378.013:61(082)(477)

Тексти представлено в авторській редакції та мовою оригіналу. Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та авторський стиль праць, розміщених у збірнику.

© Харківський національний
медичний університет, 2024
© Редакційна колегія, 2024

Лукашенко Л.В., Лихасенко І.В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРОМІЖНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА».....	172
Лупир А.В., Яшенко М.І., Дзиза А.В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМАХ І МЕТОДАХ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ШКОЛИ.....	173
Любарєв Т.Ф. АДАПТАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА (СІМЕЙНА МЕДИЦИНА)» ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	175
Marakushyn Dmytro Igorovych, Bondareva Alla Volodymyrivna, Morozov Oleksandr Volodymyrovych BEYOND SURVIVAL: DISTANCE LEARNING AS A LIFELINE FOR MEDICAL EDUCATION IN UKRAINE DURING THE WAR.....	177
Макєєва Н.І., Коваль В.А., Коваль А.О. ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ПАЦІЄНТІВ НА ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМІ CASUS У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ	179
Marakushyn Dmytro Igorovych, Morozov Oleksandr Volodymyrovych, Bondareva Alla Volodymyrivna, Stetsenko Svitlana Oleksandrivna MEDICAL EDUCATION OF THE FUTURE: TRANSFORMATION UNDER THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE	181
Маракушин Д.І., Мачігідзе Іванна, Васильєва О.В. ДВОРІЧНИЙ ДОСВІД МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБИЛЬНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ХНМУ В УНІВЕРСИТЕТІ NEW VISION.....	182
Марюха Ю.В., Чеховська І.М. ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК З ГІГІЄНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ.....	185
Мельниченко О.А., Макарова В.І., Косенко А.В. ЗАЛУЧЕННЯ «ГОСТЬОВИХ ЛЕКТОРІВ» ЯК СПОСІБ ПОКРАЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	187
Мирошниченко М.С., Білоножко М.М. СПІВПРАЦЯ МІЖ ВАРШАВСЬКИМ МЕДИЧНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ ТА ХАРКІВСЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ МЕДИЧНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ТА НАУКОВО ДОСЛІДНИЙ РОБОТІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ НА МАЙБУТНЄ	189
Михайловська Н.С., Коновалова М.О. ІНТЕГРОВАНІ МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРАХ ТЕРАПЕВТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	190

Таким чином, з урахуванням усього вище викладеного, кафедра ЗПСМ Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця забезпечує необхідний рівень підготовки лікарів-інтернів як лікарів первинної ланки, що можуть бути залучені, у разі виникнення такої необхідності, до надання населенню екстреної медичної допомоги.

Перелік використаних джерел:

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1081-21#Text>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0372-22#n7>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0591-22#n4>
4. https://moz.gov.ua/uploads/7/39132-dn_1327_27_07_2022.pdf
5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0668-23#Text>
6. <https://nmuofficial.com>
7. Тарасюк В.С., Матвійчук М.В., Паламар І.В., Корольова Н.Д., Кучанська Г.Б., Новицький Н.О. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги: Підручник. – К.: «Медицина», 2011. – 526 с.
8. Екстрена медична допомога : підручник / [М. І. Швед, А. А. Гудима, С. М. Геряк та ін.] ; за ред. М. І. Шведа. – Тернопіль : ТДМУ, 2015. – 420 с.

BEYOND SURVIVAL: DISTANCE LEARNING AS A LIFELINE FOR MEDICAL EDUCATION IN UKRAINE DURING THE WAR

**Marakushyn Dmytro Igorovych, Bondareva Alla Volodymyrivna,
Morozov Oleksandr Volodymyrovych**

Kharkiv National Medical University, Ukraine, Kharkiv

The war in Ukraine, which has been going on for the second year in a row, could not but affect all areas of life, including higher education. The most important task for universities is not only to ensure the continuity of education, but also to guarantee the safety of students. In such circumstances, distance learning has become an extremely important lifeline that provides the necessary solutions to continue the education of future healthcare professionals in the current circumstances [2, 97]. This article discusses the use of distance learning for medical students in Ukraine during martial law, with a focus on its benefits, challenges and potential implications for the future of medical education.

The need for distance learning:

The outbreak of the war forced universities to abruptly switch from blended to online learning. Due to security issues, the movement of students and teachers across Ukraine and abroad, and damage to Ukraine's infrastructure, traditional face-to-face classes became impossible. At the same time, distance learning made it possible to continue medical education despite the hostilities. This ensured that students received the necessary information in their disciplines, made progress in their studies, graduated on time, and entered the workforce where their skills are in great demand [3, 8].

We should focus on the advantages of distance learning in wartime:

– First of all, accessibility. Distance learning has enabled students displaced by war, regardless of their location, to continue their education. This was crucial for those who were in war zones, refugee camps, or abroad.

- Flexibility: Online platforms offered students the flexibility to plan around individual needs and challenges associated with wartime upheaval.
- Availability of learning materials. The student has access to all the necessary learning materials. The problem of lack or absence of textbooks and manuals disappears.
- Safety. By eliminating the need for physical presence in potentially dangerous areas, distance learning ensures the safety of students and teachers.
- The ability to learn at your own pace. Each student can return to the study of unclear issues, repeatedly review video lectures.
- Continuing education: online learning provided uninterrupted access to lectures, course materials, and assessments, preventing academic stagnation and knowledge gaps.

Psychological support: keeping students engaged in learning gave them a sense of normalcy and purpose amid the emotional turmoil of war.

- Convenience for the teacher. Teachers can pay attention to more students and work even when they are on a business trip.
- Some problems and concerns:
 - The need for self-motivation. There is no control by teachers, so mastering the learning requires willpower and self-control,
 - Technological barriers. Unequal access to reliable Internet and technology in different regions prevents some students from participating in education.
 - Lack of a single electronic platform for learning. Distance learning uses a variety of online services. Thus, students have to create different accounts, which can complicate their studies.

Practical training. The limitations of online learning for developing core clinical skills and conducting practical assessments require innovative solutions and potential adaptation of curriculum elements.

- Psychological impact: The stress of a full-scale invasion cannot but affect students' ability to concentrate and learn effectively. Universities need to address mental health issues and provide appropriate support mechanisms.
- Quality assurance. Maintaining the rigor and quality of online education requires careful design, implementation, and evaluation.
- Teacher training. The transition to effective online learning requires training and support for teachers to provide engaging and high-quality content.

The future of distance learning:

Despite all the challenges, the experience of distance learning provides valuable insights into the future of medical education in Ukraine and beyond. It has demonstrated the potential of online platforms to increase accessibility, flexibility and personalized learning. In the future, a blended learning approach can optimize medical education by meeting individual needs and preparing future healthcare professionals for a diverse and continuously evolving healthcare environment [3, 11].

Conclusion:

Distance learning plays a crucial role in ensuring the continuity of medical education in Ukraine during the war. Despite all the difficulties, it has become a lifeline for students and provided everything they needed to continue their education as future healthcare professionals.

References:

1. Anderson N. B., Gualco D. Design of Distance Learning Systems Using a P-3 Model: Purposeful, Participatory and Project-Based // EdMedia: World Conference on Educational Media and Technology. 2016. P. 493- 497.
2. Gillett G. Studying medicine in a war zone. BMJ. 2019 Jan; 364:j4380.
3. Kruszevska, M. Lavrenova, The educational opportunities of Ukrainian children at the time of the Russian invasion: Perspectives from teachers, Education 3-13, pp. 1–14, 2022.

ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ПАЦІЄНТІВ НА ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМІ CASUS У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО ЧАСУ

Макєєва Н.І., Коваль В.А.

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Коваль А.О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Розвиток клінічного мислення є критично важливою компетенцією в медичній освіті [1, 2]. Стратегічною метою підготовки фахівців є готовність випускників медичних закладів вищої освіти до професійної діяльності у відповідності зі стандартами. Важливими навичками майбутніх лікарів є формування здатності збирати клінічні відомості, аналізувати їх, синтезувати отримані відомості у вигляді нового знання: синдромного і нозологічного діагнозу, проведення диференційної діагностики, визначення плану обстеження пацієнта, індивідуального лікування, прогнозу, подальшого менеджменту. Формування такої компетенції вимагає не тільки достатнього обсягу теоретичних знань, а й певного практичного досвіду, який набувається в процесі курації пацієнтів в умовах клінічних баз медичних закладів вищої освіти і продовжує розвиватися в процесі клінічної роботи в рамках всієї подальшої професійної діяльності.

Однак, в умовах військового часу, особливо в прифронтових регіонах можливість проведення практичних занять в офлайн форматі на клінічних базах кафедр закладів вищої освіти значно обмежена. Постійні повітряні тривоги, підвищений ризик обстрілів та значна кількість студентів та викладачів, які евакуювалися в безпечніші регіони створюють нові виклики для організації учбового процесу в прифронтових регіонах. Безпека здобувачів вищої освіти є головним пріоритетом, саме тому в Харківському національному медичному університеті більша частина лекцій та практичних занять організована в дистанційному режимі з використанням засобів відеозв'язку в режимі реального часу (платформи ZOOM, Google Meet, тощо), розроблено електронний програмно-методичний комплекс з використанням платформи MOODLE, який постійно оновлюється новими матеріалами. Проте, проведення курації тематичних пацієнтів на клінічних базах кафедр університету, як важливого інструменту розвитку клінічного мислення, у військовий час дуже обмежено. Отже, виникає необхідність пошуку нових інструментів для розвитку клінічного мислення здобувачів вищої медичної освіти, які можуть бути застосовані в дистанційному форматі навчання.

Одним з таких інструментів є віртуальні пацієнти або Virtual patients Simulations. Проведенні дослідження [3, 4] вказують на те, що використання